

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5Csp/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418203737
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6418203737.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci žalobcu: E. D.Ď, O.X.X.XXXX, Z. P. O. V.ň, R. P. Y.č V. c.č. XXX, zastúpený advokátkou Mgr.et Mgr.Lívia Šouc Kostová so sídlom Žiar nad Hronom, Pod Donátom 5, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION a.s. so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47967692, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková PhD., s.r.o., IČO: 50361368, so sídlom Bratislava Martinčekova 13, konajúca prostredníctvom advokátky konateľky JUDr. Veroniky Kubrikovej PhD o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.05.2011 uzavretá medzi žalobcom a Poštová banka, a.s., Bratislava je n e p l a t n á.

Súd z r u š u j e uznesenie o neodkladnom opatrení Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. značka 5Csp/62/2018 zo dňa 17.09.2018 počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov konania v pomere 100% trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobca sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.4.2011 uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného. Žalobu odôvodnil tým, že Dohoda o zrážkach zo mzdy s ním nebola individuálne dojednaná, musel dohodu akceptovať ako súčasť zmluvy, inak by mu úver poskytnutí nebol. Okrem toho zmluva o úvere nebola uzavretá platne, pretože neobsahuje všetky náležitosti zmluvy.

2.Súd uznesením sp.z.n 5Csp/62/2018 zo dňa 17.9.2018 vo veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.04.2011. Súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej žalobca navrhuje aby súd uložil zamestnávateľovi žalobcu - spoločnosti F.LLI CANIL INTERNATIONAL TRANSPORT s.r.o., so sídlom Pestovateľská 10, 821 04 Bratislava, IČO: 31 387 209 povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zamietol.

3.Voči rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 13Co/320/2018 zo dňa 20.11.2018 rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil.

4.Žalovaný vyjadrenie k žalobe nedoručil. V odvolaní voči nariadenému neodkladnému opatreniu k veci samej uviedol, že v čase uzavretia zmluvy o úvere nebol právny predpis, na základe ktorého

by nebolo možné uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy. Dohodu o zrážkach zo mzdy nepovažoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, Dohoda o zrážkach zo mzdy je základný inštitút zabezpečenia pohľadávky. Namietal nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného, nakoľko mal byť žalovaný aj pôvodný veriteľ.

5. Na pojednávanie dňa 27.2.2019 sa dostavil právny zástupca žalovaného (advokátsky koncipient), ktorý zotrval na podanej žalobe. Žalobca na pojednávaní uviedol, že pri podpise zmluvy vôbec nebol informovaný o tom, že súčasťou zmluvy mala byť aj dohoda o zrážkach zo mzdy, vôbec mu o tom nič nepovedali.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to výsluchom žalobcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to so Zmluvou o úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia, s Obchodnými podmienkami, s Predložením Dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, výzva na vykonávanie zrážok, s ostatným spisovým materiálom.

7. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

8. Podľa § 1 ods. 2 tohto istého zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

9. Podľa § 2 tohto istého zákona na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

10. Podľa § 9 ods. 1 tohto istého zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

11. Podľa § 9 ods. 2 tohto istého zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

12.Podľa § 9 ods.6 toho istého zákona spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

13.Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14.Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

15.Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16.Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17.Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18.Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19.Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20.Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21.Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

22.Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23.Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24.Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

25.Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

26.Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27.Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že právny predchodca žalovaného Poštová banka a.s. Bratislava a žalobca uzatvorili dňa 29.4.2011 Zmluvu o úvere lepšia splátka. V zmysle uvedenej zmluvy právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi finančné prostriedky vo výške 15.000 € s ročnou úrokovou sadzbou 11,9 %, celková výške nákladov 11.292,65 €. Peňažné prostriedky sa zaviazala splácať v 120 mesačných splátkach po 229,90 € (výška s poplatkom za správu úverového účtu). Priemerná hodnota RPMN bola v zmluve určená vo výške 12,52 %, RPMN 13,34 %. Termín konečnej splatnosti úveru bol 25.2.2021.Uvedené skutočnosti medzi stranami sporu sporné neboli. V Zmluve o úvere bola v bode 3.9 zakomponovaná dohoda o zrážkach zo mzdy v znení: „Podpisom tejto ZoÚ Dlžník a Spoludlžník, a to každý z nich osobitne, uzatvárajú s bankou Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), ktorá je zabezpečením Pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s príslušným bodom OP.“

28. Uzavretá Zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, právny predchodca žalovaného bol dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na žalobcu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah žalobcu a žalovaného (právneho predchodcu) založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv). Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy) je potrebné vykladať v súlade s obsahom smernice 93/13/EHS v zmysle princípu tzv. nepriameho účinku smernice, podľa ktorého súd je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s cieľmi, ktoré boli sledované touto smernicou - táto sa nevzťahuje len na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (ako to vyplýva z uvedeného § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale na všetky zmluvy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o.i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru (§ 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o predmetnú zmluvu, žalobca má s poukazom na § 2 písm.a postavenie spotrebiteľa, keďže bol fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a právny predchodca žalovaného mal s poukazom na § 2 písm.b postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

29. Žalobca v žalobe tvrdil, že Zmluva o úvere nebola uzavretá platne, pretože neobsahuje všetky náležitosti zmluvy, aké konkrétne neuviedol. Súd po oboznámení sa zo Zmluvou o úvere konštatuje, že spĺňa náležitosť písomnej zmluvy v zmysle § 9 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a zároveň aj obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy podľa § 9 ods.2 toho istého zákona.

30. Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských úveroch.

31. Podľa čl. 3 ods. 1,2 Smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

32. Podľa ústavnej judikatúry systém ochrany, zavedený Smernicou Rady č. 93/2013/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti. Táto situácia vedie k pristúpeniu na podmienky, vopred pripravené dodávateľom bez možnosti ovplyvniť ich obsah. Smernica 93/2013/EHS vyvažuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom zásahom zo strany štátu. Preto súd aj bez návrhu námietky zo strany spotrebiteľa je povinný prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky.

33. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy Súd zistil, že medzi stranami sporu (žalobcom a právnym predchodcom žalovaného) bola uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, a to dňa 29.4.2011, ktorá bola súčasťou Zmluvy o úvere lepšia splátka, pričom bola zakotvená do bodu 3.9. Zmluvy.

34. Žalovaný listom zo dňa 10.8.2018: Predloženie Dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, Výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy, požiadal zamestnávateľa žalobcu F.LLI CANIL INTERNATIONAL TRANSPORT s.r.o. Bratislava, Pestovateľská 10 o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu, dlh zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX. V listine tiež konštatoval, že mu (žalovanému) bola pohľadávka postúpená na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 uzatvorená medzi spoločnosťou Poštová banka a.s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION a.s. ako postupníkom, na základe ktorej spoločnosť BENCOMŇT COLLECTION a.s. vstúpila do všetkých práv pôvodného veriteľa vrátane práva požadovať zrážky zo mzdy.

35. Súd je toho názoru, že v danej veci je daná pasívna legitimácia žalovaného, nakoľko sám žalovaný v liste zo dňa 10.8.2018, ktorý adresoval zamestnávateľovi žalobcu poukázal na to, že je nositeľom všetkých práv pôvodného veriteľa v zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávok.

36. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú rovnovahu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekomfortnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Simmenthal).

37. Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila (§ 551 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka). Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

38. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť uzatvorená určitým a zrozumiteľným spôsobom, čo znamená, že musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto inštitútu. Aj keď je predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy súčasťou formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, stále je uzatvorená v občiansko-právnom vzťahu, v ktorom majú podľa § 2 ods. 2 OZ zmluvné strany rovnaké postavenie. Veriteľ teda vo vzťahu k dlžníkovi nie je v pozícii nadradeného orgánu a neprislúcha mu právo jednostranne určovať druh a výšku pohľadávky, ktorá v budúcnosti vznikne a ktorá sa má realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa.

39. Zamestnávateľ žalobcu na základe predloženej žiadosti žalovaného vykonával žalobcovi zrážky zo mzdy s poukazom na uzavretú Dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca ako jedna zo zmluvných strán pritom nemá možnosť jednostranne dosiahnuť zrušenie Dohody o zrážkach zo mzdy ani pozastavenie vykonávania zrážok zamestnávateľom, hoci sa javí, že zrážky zo mzdy sa vykonávajú neoprávnené. Žalobca pri uzavretí zmluvy nebol právnym predchodcom upozornení a to, že Zmluva obsahuje aj Dohodu o zrážkach zo mzdy. V Zmluve je zakomponovaná medzi ostatné zmluvné dojednania. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút v rámci spotrebiteľskej zmluvy pre absenciu individuálneho dojednania je dojednaná neplatne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd je toho názoru, že uvedená Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, žalobca nemal možnosť výberu, pokiaľ chcel získať úver, musel uvedenú Dohodu podpísať. Svojim Dohoda spôsobuje značnú nerovnovahu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa.

40. Výška pohľadávky síce môže mať oporu priamo v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offa súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. V čase uzatvorenia zmluvy už preto musí dlžník, o to viac v postavení spotrebiteľa, vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje a aká je jej konečná výška. V opačnom prípade by bol nastolený nerovnovážny stav v prospech veriteľa, ktorý by si mohol autoritatívne určiť výšku pohľadávky, pričom by mu nič nebránilo do sumy pohľadávky zahrnúť aj čiastky, ktoré prípadne neboli riadne dojednané v zmluve, od ktorej sa odvodzuje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Ak teda nie je určito a zrozumiteľne

v dohode o zrážkach zo mzdy vyčíslená pohľadávka, ktorá sa má zabezpečiť, môže vzniknúť situácia, že veriteľ si bez akýchkoľvek možností dlžníka na obranu uplatní pohľadávku vo výške, na ktorú by nemal pri náležitej súdnej kontrole nárok v plnom rozsahu. V spotrebiteľských právnych vzťahoch nie je vylúčené, aby si veriteľ zabezpečil svoju pohľadávku dohodou o zrážkach zo mzdy. Tieto právne vzťahy sú charakteristické tým, že dodávateľ je vo výhodnejšom postavení, lebo má nesporne odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, preto je dôvodné od dodávateľa očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľovi bude vystupovať poctivo. V prípade, že zabezpečená pohľadávka v dohode o zrážkach zo mzdy nie je presne a úplne konkretizovaná, bez konkrétneho vyčíslenia tejto zabezpečenej pohľadávky sa potom od spotrebiteľa de facto vyžaduje uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzatvorením dohody preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve a zároveň plnení, s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy, čo Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 4 písm. a) a v) považuje za neprijateľné podmienky v spotrebiteľských právnych vzťahoch. V prejednávanej veci dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala konkrétnu výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Hrubá nerovnováha je daná z tohto dôvodu tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa. Právny úkon nebol urobený slobodne a prieči sa dobrým mravom. Súd je toho názoru, že sa jedná o neplatný právny úkon. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretá žalobcom a právnym predchodcom žalovaného dňa 29.4.2011 je neplatná.

41. Naliehavý právny záujem žalobcu na určenie neplatnosti Dohody je preukázaný tým, že žalovaný reálne vykonával realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádzalo, prípadne by ešte mohlo dochádzať bez právneho dôvodu k zásahu do majetkovej sféry žalobcu, pričom zamestnávateľ žalobcu bude musieť rešpektujúco uzavretú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu. Súd navyše poukazuje na to, že za určovaciu žalobu považuje súdna prax aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určenie neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. V danom prípade zhodne s názorom založenom na judikatúre NS SR (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.11.2015 sp. zn. 8 Cdo 483/2014) má súd za to, že naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu ku svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy.

42. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením sp.zn. 5Csp/62/2018 zo dňa 17.9.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým (okrem iného) uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.04.2011.

43. Súd neodkladné opatrenie zrušil, nakoľko žalobe žalobcu vyhovel. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zrušil rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane (§ 337 ods.3 CSP).

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu súd priznal náhradu trov konania v pomere 100 % trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú účastníci, ktorí sa ho vzdali písomne do zápisnice súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (exekučný poriadok). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak .